

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadónálban átvéve:
 Egész évre — 16 kor.
 Félévre — 8 „
 Kijelölés kárhoz hordva:
 Egész évre — 20 kor.
 Félévre — 10 „
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre — 24 kor.
 Félévre — 12 „

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétévi és
 évi utáni napok kivételével

Érkezési és kiadási hely:
 Nagyvárad, Apáczka-utca 3.

A szerkesztőség kizárólag visszadási
 vagy megértesítésre nem vállalkozik.

Hirdetések és hirdetések a
 kiadási helyen intézendők.

Egyes szám ára 3 fillér.

NAGYVÁRAD, május 4.

Mozgósítunk?

Politikai munkatársunktól.

A Balkán-félszigeten, Szalonikiben szét-
 pattant bomba szilánkjai valószínűleg mi
 felénk fognak lecsapódni.

Ez a Balkán-népek rendes taktikája,
 a mely eddig fényesen pompásan bevált.
 Ők verekszenek s a török fizeti érte a
 fájdalomdíjat akkor is, ha győz, akkor is,
 ha veszít. A Balkán-népek csak veszek-
 szenek; mikor komolyra kerül a dolog,
 akkor bölcsen félreállanak, az európai
 népek lesietnek, hogy a Balkánt vérükkel
 öntözzék, a török hősiesség védekezés után
 ismét visszavonul egy lépéssel s az európai
 véren felszabadult földön kinő a nem
 várt csemete: egy új Balkán-állam.

Termékeny földje van a Balkán-fél-
 szigetnek s e termékeny földön úgy ter-
 mennek a kis államocskák, mintha ve-
 tették volna őket. Holott pedig aligha van
 több érdemük állami léte, mint a ka-
 lászak: egyszerűen kinőttek a termékeny
 földből.

Lesznek szabadok szabadítóik vére
 árán.

Európa megtanulhatta volna az eddigi
 példákából, hogy a Balkán-félsziget kecske-
 pásztorainak puskaiból kilőtt golyók nem
 a törököt, hanem a mi fiainkat találják
 el. 1875-ben is kitört a bosnyák lázadás
 s három évvel később magyar bakák ne-
 mes vérével ázott a bosnyák föld.

Ennek a keserves tanulságait azóta
 levonhattuk. Kaptunk egy darab földet, a
 mely a magyar korona szent jogán a
 miénk, de a melylyel úgy vagyunk, mint
 a cigány a lopott kalappal: csak éjszaka
 merjük a magunkénak mondani. Ezt a
 magyar tartományt a magyar bakák
 csontjai fölött elárasztja telepeseivel az
 osztrák és annak daczára Bosznia nem
 lesz sem magyar, sem osztrák, hanem
 megmarad szlávoknak és ellenségünknek.
 A bosnyák okkupáció mindez ideig egy-
 szerű, értéktelen kaland maradt: egy
 csomó vér a Száván túl, egy csomó könny
 a Száván innen s mindezek fejében nesze
 semmi, fogd meg jól.

Most megint az a híre, hogy megyünk
 a Balkánra. Az erdélyi részeket gyűjtik
 a vasuti kocsikat, a miből az következnek,
 hogy a hadsereg felvonulási iránya most
 Románián át fog vezetni. Románián át
 pedig hova vonulnánk máshová, mint
 Bulgáriába?

Az a látszata van tehát a dolognak,
 mintha Magyarország és Ausztria a bal-
 káni zavarok okozója, Bulgária ellen
 vonulna.

Hát ez szép és vitézi cselekedet. Bul-
 gária a Balkán békéjének állandó veszé-
 lyeztetője; a Szalonikiban szétrobbant
 bombák Szófiából származtak s Magyar-
 ország és Ausztria lovagiasan járnak el,
 ha a bombákat ott fülelik le, a hol szü-
 letnek, bolgár földön.

De amilyen vitézi ez a cselekedet,
 épp annyira okatlan is.

Bulgária sokkal kisebb és gyöngébb

állam, hogysem hatalmas szuverénjével,
 a törökkel saját kis szakállára kikezd-
 hetne. A bombák eredetét sokkal mesz-
 szebb, valahol a Néva partjain kell ke-
 resnünk. És ha így áll a dolog (a mi
 nagyon valószínű), akkor az erdélyi vasuti
 összpontosítás nem egy kis bulgáriai ka-
 tonai kirándulásnak, hanem egy belát-
 hatlan európai háború kezdetét jelentené.

S ez végzetes lehetne ránk. Had-
 ügyünk most akar a fejlődés útjára lépni,
 ha egy ilyen fejledező hadsereggel komoly
 háborút kezdünk a világ legelső katonai
 hatalmasságával szemben, annak a vége
 nem lehet kétes. A szentpétervári bom-
 bák akkor nem a Balkánon, hanem
 Bécsben robbannának szét, nem jámbor
 muzulmánokat, hanem osztrák tartomá-
 nyokat röptenének szanaszét s féltő, hogy
 a sógor sorsát alig tudnók mi is el-
 kerülni.

Ezért látszik agyremnek az a hír,
 hogy mozgósítunk, hadakozunk. Ha meg-
 támadnak, akkor váltson jegyet a halál-
 lal minden férfi; de vakon belerohanni
 a biztos veszélybe nem hősiesség, hanem
 örültség.

Kilépések a szabadelvű pártból.

Hir szerint *Lendl Adolf*, *Nosz Gyula* és
Gorove László, kik a miniszterelnököknek az ex-
 lexre vonatkozó előterjesztését nem helyeslik,
 a legközelebbi napokban kilépnek a szabad-
 elvű pártból s egyelőre a pártönkivüliekhez
 csatlakoznak. Példájukat még néhányan kö-
 vetni fogják.

A „TISZÁNTÚL” TÁRCZÁJA.

A hálás szultán.

Irta: Echegaray József.

A mit most elbeszélünk, az megírtént,
 vagy legalább is megtörténhetett sok-sok szá-
 zaddal ezelőtt. Megírtént a távol Kelet egyik
 titokzatos országában, mely tele van mon-
 dákkal és legendákkal. Valamennyi rendki-
 vüli esemény mind a szürke ókorban s
 messzeeső országokban kell, hogy történt lé-
 gyen, mert a távol eső idő és tér valószí-
 nűvé teszi s a poézis zománczával vonja be
 azt, a mi közeli nézve hamis és prózai
 lenne. Hány völgy ragadja el a szemet, ha
 az ember magas hegycsúcsokról néz le rá,
 ha pedig az ember leereszkedik belé s ke-
 resztül-kasul bolyongja, akkor utálatosnak, ki-
 haltak, komorának tetszik. Fűve elasztott, fái
 csenevésztek, talaja kopár, vize zavaros,
 szóval maga a rideg valóság tárul az em-
 ber elé.

Messziről azonban az árnyalatok egy-

másba folynak, a színek világitanak s har-
 móniába olvadnak. A mi utálatos és jelenték-
 telen, az eltűnik, a durva körvonalak elmo-
 sódnak, az anyag megfinomul s a sokféleség-
 ből esztétikus egység támad. Ezért kell mindent
 magas szempontból nézni.

Figyeljenek azonban az elbeszélésemre.

Volt egyszer egy szultán, egy despota egy
 szörnyeteg, a kinek emberi volt a formája, de
 vadállatnál kegyetlenebb volt a szíve. Más em-
 berek gyötrelmeiből telt egyetlen gyönyörűsége.

Ha másoknak idegi megreszkettek a fájd-
 dalomtól, az ő idegei megremegtek a kéjtől. Ha
 másoknak szemében könnyek ragyogtak, ez
 mosolyt csalt az ajkaira. Mások halálos gyöt-
 relmeiből új életet merített.

Egyszer a szultán vadászni ment, bolyon-
 gásai közben elszakadt kíséretétől s eltévedt
 az erdőben. Fáradtan rogyott le egy fenyőfa
 tövébe s elaludt. Aludt pedig jó sokáig, mert
 nem azok közé tartozott, kiket a lelkiismeret-
 furdalás nem hagy nyugodni. Ez csak a fél-
 zsarnokok gyöngéje, de ő egész zsarnok volt.

Egyszer csak fölriad valami zajra. Mikor
 teljesen magához tér, látja ám, hogy teste köré

egy rendkívüli mérges kigyó volt tekerődve,
 amelynek harapása feltétlenül halálos. Egy
 ember azonban levágta a hulló ferjét s meg-
 mentette a szultán életét. Az az ember ott
 állt előtte, véres késsel a kezében s némán
 nézte a két szörnyeteket, a kigyót és a szultánt.

Csodálatos egy ember volt, furcsa, visz-
 szatasztító, elremitő. Teste ki volt vetkőzve
 minden emberi formából, elől-hátul pupos volt,
 karjai pedig oly hosszúak valának, mint egy
 majomé. Olyan volt, mint egy óriás, akit a le-
 gördő szikla laposra nyom s tagjait kilödi
 a helyéből. Ellenben a feje csodaszép vala.
 Sötét szemében titokzatos szomorúság boron-
 gott, magas, nemes formájú homlokáról pedig
 tragikum sugárzott. Istenfej volt egy ördögnek
 a törzsén.

A szultán egy pillanatig ránézett, azután
 így szólt:

- Neked köszönöm az életemet.
- Nekem, — mondá hidegen a férfi.
- Tudod-e, hogy ki vagyok?
- Tudom.
- A szultán vagyok, a te urad és paran-
 csoló.

FÁBRY TESTVÉREK

divatáruháza

Nagyvárad, Fő-utca.

Tisztelettel értesítjük igen tisztelt vevőinket és a n. é. közönséget, miszerint a *tavaszi* és *nyári idényre divatáru*
ujdonságaink teljes és meglepő nagy választékban megérkeztek.

Kemény és puha *férfi és fiú kalapok*, a *főtisztelendő klerus részére is*. — Carlsbadi és budapesti kézimunka készítésű
 fekete, sárga, szürke *női, férfi és gyermek cipők* gombos, fűzős, spangnis s mindenféle kiállításban. — *Férfi ingek és nyak-*
kendőkben eredeti külföldi minták is. — *Női, férfi és gyermek csikós és schottis divat-harisnyakban különlegességek*. —
Női, férfi glacé és svéd keztük s még igen sokféle izléses ujdonságok.

Keresztény üzlet!

Lelkiismeretes olcsó árak!

Mozgósítás hire Erdélyben.

A mitroviczai és szalonikii események óta felmerült már a hire a mozgósításnak, de most már kezd határozottabb alakot ölteni.

Kolozsvárról vettük a következő értesítést:

A balkáni események megteremték a véres gyümölcsöt. Tegnap délelőtt **rendelet érkezett a kolozsvári és brassói vasuti üzletvezetőségekhez, hogy négyszáz vagon álljon készen a katonaság szállítására.** Mára virradóra egész éjjel dolgoztak odakünt a vasutnál előkészíteni a nagy munkát.

A ma reggeli gyorsvonattal két magasrangu katonatiszt érkezett a vezérkarból Kolozsvárra polgári ruhában. Az egyik tovább utazott Predeal felé, a másik kiszállt Kolozsvárra s a főnökséggel ma délelőtt több mint fél órát beszélgetett s azonnal a kaszárnyába hajtott.

A katonai parancsnokságokhoz ma reggel mentek szét a rendeletek, amiket természetesen a legnagyobb titokban tartanak.

Galgóczy tábornok van kiszemelve a balkáni hadjárat vezetésére, kit állomása helyéről tegnap délelőtt táviratilag hívtak Budapestre. Onnét pedig ma Kolozsváron keresztül utazott kelet felé.

ORSZAGGYÜLES.

A képviselőház ülése.

Budapest, május 4.

Elnök: Apponyi Albert gróf.

A mult ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után elnök az irományok előterjesztések során több feliratot mutat be a katonai javaslatok ellen. (Eljenzés a szélsőbalon.)

- Az vagy.
- Ezért mentetted meg az életemet?
- Ez ri.
- Kötelességed teljesítetted. Látszik, hogy szeretsz és becsülsz.
- Gyűlöllek és megvetlek.

A szultán fölugrott. Megrázkódott, mint egy tigris, a kigyó véres maradványait lerázta magáról s haraggal és bámulattal nézett a különböző emberre. De inkább bámulattal, mint haraggal. Olyat még soha sem hallott, amelyet ez az ember mondott neki.

— Ha így áll a dolog, akkor mégis szeretném tudni, hogy miért ölted meg a kigyót?

Az ember így felelt:

— Gyűlöllek és megvetlek, mert kegyetlen zsarnok vagy. De még jobban gyűlölöm és megvetem az emberiséget, mert épp oly kegyetlen, mint te, csak hogy amellet gyáva és alávaló. Azért mentettem meg az életed, mert halálad nagy örömet szerzett volna az alattvalóidnak. Pedig azt akarom, hogy épp úgy szenvedjenek, mint ahogy velem megszenvedtetted az életet. Csak kinozd tovább az embereket, fakaszsz könyynypatakat, véráradatot s légy a bosszulóm.

A szultán elhallgatott. Aztán oly mosolylyal kérdezte, melyet a pokol is megirigyelt volna tőle:

- Vannak-e barátaid?
- Nincsenek.

Napirend előtt

Szell Kálmán kijelenti, hogy a jelentéssel melyet pénteken beterjesztett, nem akart egyebet elérni, mint kötelességét teljesítve tájékoztatni a Házat. Ezzel azonban korántsem akarta prejudikálni a Ház később hozandó határozatát. Amit beterjesztett az —

Kubik Béla: Alkotmánysértés!

Szell: . . . teljesen ártatlan dolog, követte az 1899-iki precedenst.

Kubik Béla: A Bánffy féle jogforrásból.

Szell Kálmán: Nem Bánffy-féle jogforrásból. 1899-ben hasonló jelentést nyújtottak be az országgyűlésnek, amely azt tudomásul vette. Határozottan kijelenti, hogy a jelentésről rajta és a Ház elnökén kívül senkinek sem volt tudomása és igazságtalanul vádoltak meg érte egy képviselőt a tuloldalon. Mondhatja, ha valaha kis dologból csináltak nagyot, hát ebből a szunyogból elefántot csinálnak. Sok idő pocskolódot el már azzal is, hogy kinyomassék-e a jelentés, vagy nem. A további időpazarlásnak óhajtja elejét venni és indítványozza, határozaton a Ház még a jelentés kinyomtatása felett is csak az indemnitás után.

Kiáltások a szélsőbalról: Vonja vissza!

Elnök: Ezek után két indítvány van most a Ház előtt. Az egyik a kormányelnöké, hogy most egyáltalán ne határozzunk a jelentés dolgában, a másik a Polonyi Gézáé, hogy a jelentés egyszerűen adassék vissza a kormánynak.

Endrey Gyula: A Hárszabályokhoz szól. A miniszterelnök egy olyan jelentést terjesztett be, mely az egész országban nagy visszatetszést szült. (Viharos ellentmondások a jobboldalon. Helyeslés a szélsőbalon.)

Kubik Béla: El akarja háritani magáról a felelősséget.

Szell Kálmán: Ez nem igaz!

Endrey Gyula: A jelentésben Polonyi Géza vette észre az alkotmánysértést. Amíg a miniszterelnök a jelentést vissza nem vonja, azt tárgyalni kell. A vita megindult felette s nem lehet azt abbahagyni, míg szónokok vannak feliratkozva szólásra. (Ugy van! a szélsőbalon.)

Benedek János: Vagy le nem mond a miniszterelnök.

Szell Kálmán: Igen sajtáságos dolog ez. O éppen ezért akarta tárgyalni a jelentést az indemnitás után, hogy ne legyen a dolognak még távolról sem az a látszata, mintha ő a felelősséget magáról elhárítaná. Most pláne még a kinyomtatás felett sem óhajtja a tárgyalást. Bármint tiszteli az elnöki jogokat, azt nem fogadhatja el, mintha joga lenne akar az ő, akár bármely más képviselőnek visszaadni benyújtott

— Sohasem keltetted magad iránt szánalmat?

— Soha.

— Hát szerelmet?

— Azt sem, hanem csak mindig megvetést.

— Akarod-e, hogy részed legyen a szerelemben? Akarod-e, hogy homlokodat a szerelem könnyei harmatozzák be, ajkadon a csókok égjenek, nyakadat puha fehér női karok fogják körül, füledbe szerelmes szövegetek suttojanak? Akarod-e?

Az isteni fejű és szörnytestű ember megremegett, lesütötte szemét s nem felelt.

A szultán folytatá:

— Mivel megsértetted, halált érdemelsz, mivel azonban megmentetted az életemet, a legnagyobb jutalmat. En azonban türelmes vagyok és igazságos.

E pillanatban fekete felhő fődte el a napot s távoli menydörgés morajlott végig a látóhatáron.

Mintha a természet is elfődte volna az arcát s bedugta volna a füleit, hogy ne lássa és ne hallja ezt a nemes érzésekkel dicsekvő szörnyeteget.

Nemsokára előkerültek a szultán emberei is.

— Fogjátok meg ezt az embert s gondosan takarjátok be a sátorom vásznával, hogy senki meg ne lássa. De baja ne essék. — Rakjátok elefántra s vigyétek haza. Ez a szörnyeteg az életemet mentette meg s ezért meg

jelentést. A jelentést vissza nem vonja, de helyteleníti az ellenzéknek ama magatartását, hogy minden káknán csomót keres. (Ugy van! Ugy van! jobbról.)

Kossuth Ferencz: Nemcsak a miniszterelnöknek, hanem másoknak is vannak itt indítványai, mi történik azokkal?

Szell Kálmán: Elesen-k, mint elesik akkor az én indítványom is.

Rakovszky István: Véleménye ellenkezik a miniszterelnökével. A miniszterelnök mai kijelentése nem egyéb, mint indítványának módosítása. E felett pedig a Háznak határozni kell épugy mint a többi beadott indítványok felett is. Itt csak egy eset lehetséges, ha a miniszterelnök a hárszabályok 216. §-a értelmében visszavonja indítványát. (Ugy van! a balon és szélsőbalon.)

Papp Zoltán: Csatlakozik Rakovszky véleményéhez. Vonja vissza a jelentést s ha tesszik, terjessze be majd ismét.

Kubik Béla: Rakovszky véleményéhez csatlakozik. Vagy vonja vissza a kormányelnök a jelentést, vagy tárgyalni fogják azt.

Endrey Gyula: A hárszabályok 213-ik §-ára hivatkozva kijelenti, hogy a kormányelnök a vitát tárgyalanná nem tette s így azt tárgyalni kell.

Sebess Dénes: A hárszabályokhoz szól. Nézetem szerint a számszék jelentését vissza sem vonhatja a miniszterelnök.

Elnök: A miniszterelnök ama intencióval tette meg indítványát, hogy tárgyalanná váljék most jelentése. Amde, hogy a vitát bezárhassák szükséges, hogy a többi indítványozók is elálljanak indítványaik tárgyalásától. Miután ez nem történt meg, kénytelen a vitát folytatni. (Helyeslés a balon és szélsőbalon.) Következik a folytatólagos vita

a miniszterelnök jelentése

felett.

Papp Zoltán: Törvényellenesnek tartja a miniszterelnök jelentését. (Ugy van! a szélsőbalon.)

Kubik Béla: Vissza kell vonni.

Papp Zoltán: A miniszterelnöknek nem elég, hogy belevitte az országot az ex-luxbe, hanem most még szükségrendeletekkel akar kormányozni. Az ellenzék nem folytat személyes harcot, elvekért harcol, inkább maradjon Szell, semhogy idegen X-ek jöjjenek.

Felkiáltások jobbról: Ez nem tartozik a tárgyhöz.

Papp Zoltán: Kijelenti, hogy a számszék törvénytelenül járt el s csatlakozik Polonyi indítványához. (Helyeslés a szélsőbalon.)

Rakovszky István: A színezetét is kerülni

akarom jutalmazni. De egy szót se arról, a mit láttatok s hallottatok. Ha csak egy szót is kifecsegték, mind halálnak halálával haltok meg.

Mikor az éj beállt, a szultán és kísérete a kutyákkal, lovakkal és elefántokkal beért a városba s kúrtszó mellett vonnit be a palota remek iverete alatt.

Leszállt az édes, fonséges éj. Sötétkék volt az ég sátora, ezüstösen ragyogott a hold s szikráztak a csillagok, a firmamentum örök virágai. A palota egyik kertjében mély árkot ástak, s mellette a katonák tartották azt az embert, kivel a szultán türelmeségét és igazságosságát akarta éreztetni.

A szultán hidegvérrel nézte a készülődést. Mikor a gödör már elég mély volt, az áldozatot beleeresztették s telehányták földdel, úgy, hogy végre nyakáig el volt temetve. A földből csak gyönyörű büszke feje volt kint. A szultán most megparancsolta embereinek, hogy vonuljanak vissza, azután odament a szerencsétlenhez, aki az életét megmentette s közönyösen mondta:

— Ilyen az én igazságosságom. Most tapasztalni fogod a halámat is.

Lassan eltávozott, elrejtőzött egy bokor mellett s várta a történendőket.

Az az ember már nem volt ember, mert szörnyeteg teste, láztól gyötört görbe tagjai össze voltak keveredve a földdel. Az az ember már föld volt, mielőtt meghalt volna. De feje kimagaslott, mint a hajótörötté a

akarja annak, mintha ő is obstruálni akarna, a miniszterelnök jelentése azonban rosszabb helyzetet teremtett, mint amilyen volt.

Széll Kálmán: Nem hiszem.

Kubik Béla: Pedig úgy van.

Rakovszky István: A miniszterelnök az 1899-iki precedensre hivatkozott, e precedens törvénytelen, ennek megalkotása veszélyes. 1899-ben hasonló jelentést terjesztett be a pénzügyminiszter, erre a korelnök Madarász József kijelentette, hogy az ki fog nyomatni, szétosztatni s a napirendre tüzés felett később határoznak.

Kubik Béla: Akkor nem vettük észre a törvénytételt, de most észrevettük.

Rakovszky István: A miniszterelnök most beterjesztette jelentését, kérte kinyomatását és kérte tárgyalását.

Széll Kálmán: Annak idején.

Rakovszky István: Nem annak idején, az időt megjelölte a miniszterelnök, hogy az indemnitás után.

Széll Kálmán: (Mérgesen felugrik helyéről.) Kérem az nem úgy van.

Elnök (csenget): A szó Rakovszky képviselő urat illeti. (A miniszterelnök leül. Zajos derűtség a szélsőbalon.)

Rakovszky István: Ha a miniszterelnök olyan jelentést tett volna a Ház elé, mely a Ház emunziációját nem idézte volna elő — és egyszerű napirend előtti beszéddel az országot is informálta volna és elérte volna a czélt. Nem fogadja el a miniszterelnök indítványát, de nem fogadja el absolute Barta Odön indítványát, mely semmiképp sem szolgál ellenzéki czélnek és amelyet politikailag gyanusnak tart. Különös dolog az, midőn valakinek egy esze és két érzelme van. (Ugy van! a néppárton és a szélsőbal egy részén.) Nem fogad még el egy indítványt sem, mert még nem tudja milyen indítványt tehetnek. Majd meggyőződése szerint fog csatlakozni olyan indítványhoz, amelyhez, mint ellenzéki férfiú bátran csatlakozhat. (Helyeslés a balon.)

Széll Kálmán: Megmondotta volt, hogy csak annak idején kéri a határozatot a jelentése felett. Ma még a kinyomatás feletti határozatot sem kéri, hanem e felett is az indemnitás után határozzanak. Ha mindezek után van még magja a vitának, akkor ő vagy nem tud gondolkodni, vagy nem tud magyarul. Eleget tett Rakovszky nézetének abban is, hogy jelentést napirend előtt tette meg, kérdi a mai indítványának elfogadását. (Helyeslés jobbról.)

Kubik Béla: Vonja vissza!

Rakovszky István: Konstatálja — félreértett szavainak helyes magyarázása czimén szólalva fel — hogy bár a miniszterelnök

napirend előtt szólalt fel, de jelentése az irományok során lett előterjesztve, tehát az már a napirendhez tartozott. (Ugy van! Ugy van! a balon és szélsőbalon.)

Elnök: Az ülést tíz perczre felfüggeszti, előbb azonban bejelenti, hogy a honvédelmi miniszter holnap fog válaszolni a hozzá intézett interpellációkra.

Szünet.

Szünet után

Sebess Dénes beszél a jelentés ellen.

A francia vallásüldözés.

— Francia tudósítások. —

A francia szabadkőművesek rémuralmáról ma a következő sorokat veszszük:

Grande-Chartreuse ostroma.

Vitézi cselekedetet vitetett véghez a francia hadsereggel a szabadkőműves kormány: megostromoltatta és bevétette a jámbor karthauzi szerzetesek békés hajlékát, Grande-Chartreuset. A párját ritkító ostrom következőleg folyt le:

Napokkal előbb készülődött az ostromra Grenoble egész helyőrsége, sőt még Chambéryből is kértek és kaptak több század drago nyost segítségül.

Mikor az előkészületek meg voltak téve, elhíresztelték, hogy az egész helyőrség helyőrségi gyakorlatra vonul s tényleg szerdán este az egész garnizon különböző irányokban elhagyta Grenoble-t. A 140. gyalogezred 2. zászlóalja Voreppe felé vonult, a hol egyesült egy zászlóalj utászszal. Placette körül aztán csatlakozott hozzájuk még egy csoport erdővéd, a kik a »felderítő szolgálatot« teljesítették. Valamennyien teljes tábori felszerelésben voltak, ellátva élelemmel három napra. Mintha csak Macedoniában lettek volna.

A parancsnokok jólevegő figyelmeztették a legénységet, hogy a ki az előkészületekről csak egy szót is szól, **haditörvényszék elé kerül.** Ennek dacára a közönség értesült a tervezett merényletről s az ostrom előestéjén óriási tömeg vonult fel Grande-Chartreusehoz, hogy az

éjszakát is ott töltse. A kolostor tornyán lengő zászlót gyászfátyollal vonták be.

Hajnali két órakor értek az előcsapatba küldött csendőrök a zárdához s felszólították a tömeget a szétoszlásra. Hetezer ember volt ott; egyetlen egy sem mozdult.

Később odaértek a katonák is és ismételték a felhívást. Ujra hiába. Erre rohamot intéztek a tömeg ellen; harczolt a bot a puskatussal s természetesen a puskatus győzött. Egy órai küzdelem után a tömeg félre volt szoritva a klastrom kapuja elől, a melyet négyszögben vett körül a győzelmes zászlóalj.

A gyalogság oltalma alatt az időközben megérkezett utászok fejszékkel álltak neki a zárda kapujának s hősiesség vágdalkozás után sikerült is azt betörniök. A betört kapun át bevonult a köztársaság ügyésze egy század gyalogos és egy szakasz csendőr fedezete alatt a bevett zárdába, a többiek pedig kinnt maradtak.

Csendes, kihalt volt a zárda belseje; az összes bentlévő szerzetesek, mintegy 22—24-en a kápolnába vonultak vissza, a hol imába merülten várták az elkövetkezendőket. A kápolna ajtai zárva lévén, azokat is fel kellett törniök a katonáknak; a kápolnát nem akarván szentsegtelen jeleneteknek kitenni, erre a szerzetesek mind felálltak s kivonultak a szent helyről.

A mint kiléptek, rögtön közrefogták őket a csendőrök, mintha gonosztevők lettek volna s a vendégszobába vitték, a hol személyazonosságuk megállapítása végett egyenként kihallgattattak. Azután valamennyien elhagyták a zárdát, melynek ajtait a hatóság lezárta s lepecsételte.

A tömeg kint viharos tüntetést rögtönzött az ártatlanul kiűzött karthauzi atyák mellett. Egyszerre észrevettek az ügyész kíséretében egy Monthon nevű hitehagyott katolikust, a ki igazi renegát vandalizmussal üldözi most volt hittestvéreit. Rögtön ellene fordult a tömeg haragja.

— Vizbe vele! Vizbe vele! kiáltotta 6000 torok s csak a katonák kétségbeesett védekezésének sikerült a renegátot a népharag méltó felháborodása elől megmenteni.

A mint a menet Grenobleba ért, az egész város lakossága várt reája s rettenetes fűttel fogadta és kísérte a katonákat a városon végig. A szerzeteseket és a szabadságot pedig lelkesen éltették.

Harcz mindenfelé.

A barbár eljárás mindenütt hősiesség ellenállással találkozott. Legutóbb Sables-d'Olonneban, Kerbeneatban, Millanban, Espaly-Saint-Marcelben, Kuloisban és Marseilleben voltak nagyobb szerű tüntetések a szabadság mellett.

A rennesi törvényszék előtt pedig **Lemarescal** apát egyenesen kijelentette fényes védbeszéd során, hogy az igazságtalan törvényekkel szemben az engedetlenség nemcsak jog, hanem **hazafias kötelesség.**

25,000 férfi zarándoklata Lourdesba.

Es mintegy válaszul arra a merényletre, melyet a francia kormány nemrég Lourdes ellen tervezett, éppen a napokban kerek **huszonezer férfiből** álló zarándoklat érkezett Lourdesba.

A hol ilyen lelkes hivatottak vannak a hitnek, az igazságnak, ott nem győzhet a szabadkőműves gyűlölködés véglegesen.

hullámokból, csak hogy itt a hullámok vastag, nyomasztó rögök voltak. Ezért nem mondjuk azt, hogy ő az az ember, hanem azt: az a fej.

S az a fej még mindig szép, tragikusan szép, istenien szép volt. Szemei kíváncsian és rémülten néztek. Ajkai remegtek, mintha kiáltani akart volna, mintha mosolyt akart volna erőltetni. De se nem mosolyogtak, se nem kiáltottak, hanem csak remegtek s rángatódtak.

Most kifarultak a palotának a kertbe vivő kapui s fantasztikus csoportban belibegtek a szultánnak leggyönyörűbb, legsábitóbb odaliskjai. Azt a parancsot kapták, hogy menjenek a kertbe, ahol egy ember van halálra szánva, aki nagy vétket követett el a szultán ellen, akinek utolsó óráját azonban a végtelenül kegyelmes szultán legszebb asszonyainak a csókjával és könnyeivel akarja megédesíteni. Hadd legyen halálos küzdelme édes és enyhe. S jöttek a nagyszerű asszonyok kíváncsian és féltéken, körülragyogva a hold ezüst sugaraitól, mélységes nyugalma nyári éjszakán, a kert virágágyai közt. Ez az isteni csoport lassan, titokzatos suttogással közeledett a földből kiálló fejhez, mely mind tágabbra nyitotta a szemeit. Sorra megcsókolták a nemes homlokot. A legszebbek földre vetették magukat s úgy ölelték az isteni fejet, mely most kettős szoritást érzett: a földét, melynek brutális kemény kavicsai majd agyonnyomták s az illatos, hófehér, meleg asszonyi karokét.

Rettenetes erőfeszítéseket tett, hogy borzasztó helyzetéből megszabadulhasson. Homlokán csókokat és könnyeket érzett, egész testén pedig, vállaitól talpáig kegyetlen nyomást, mely már-már elfojtotta a lélekzetét. A föld, mint egy mérhetetlenül nagy szörnyeteg, összecsapta álkapcsait, szétmorzsolta zsákmányát s összekeverte a saját anyagával, a földdel.

Az égi lények csoportja sorra csókolta, simogatta s szerelemből és szánalomból font koszorút a fej köré. Főnt a magasban az ezüstös hold ragyogott s az ég kék mélységéből arany szemű csillagok néztek alá.

A szultán fölkapzagott. Az odaliskok ettől megrémültek s riadtan menekültek vissza a palotába. Az ember utolsó vonaglott. Megtört szemeivel azonban még láthatta a virágágyak és bokrok közt tovasuhanó pünderéket. Mielőtt végleg lecsukódtak volna pillái, még látták a közeledő szultánt s a haldokló hallhatta a szörnyeteg következő szavait:

— Ne panaszkodjál sorsod miatt, mert ez a többi embernek is a sorsa. A test a földben senyved, mely összeroppantja. A homlok körül ideálok, illúziók, szépséggondolatok, könnyek, mosolyok röpködnek, a tekintet az ég felé fordul, de ez oly messze van... Az ideálok, a szépség, a szerelem elröppennek, eltűnnek, a föld azonban visszatartja a zsákmányát, bármint igyekszik is szabadulni s porrá változtatja.

UJDONSAGOK.

A v-olaszi-i plébániai templom alapkövetétele.

A várad-olaszi-i kath. hiveknek, kik két esztendő óta plébániai templom nélkül vannak, örömnappja lesz ma: reggel 8 órakor leteszik végre az új templomnak alapkövét.

B. e. *Schlauch* bibornok, a plébániának volt kegyura, amint a régi templom lebontása elkerülhetetlenné vált, megígérte, hogy szép új templomot fog építeni várad-i hiveinek. *Sztarill* Ferenecz építész tervét elfogadta, téglát vettett az építéshez s az első évi részletet, mit a templomra szánt, 50,000 koronát a takaréka is tette; másik 50,000 koronát pedig hagyatéka fog fizetni. A bibornoknak közbejött halála miatt el kellett odázni az építkezést.

Toszt Gyula miniszteri biztos jóakarattal karolta fel az építés ügyét; építési bizottságot szervezett; újra meghánytákvettették a tervet s hosszas tárgyalás után a bizottság *Rímanóczy* Kálmán tervét fogadta el s a miniszter jóváhagyása után meg is kötötték vele a szerződést. Még azután is merültek fel apróbb akadályok, de *Toszt* Gyula min. biztos, *Dencs* János tkanonok, esperes-plébános, a vállalkozó építész és a bizottság fáradozásainak sikerült elhárítani azokat s így ma reggel 8 órakor megtartják az alapkö-elhelyezési ünnepélyt, melynél a megáldási szertartást *Radnay* Farkas felszentelt püspök fogja végezni teljes segédlettel.

Nagyvárad-Püspökfürdő-Féliczfürdő.

		Személyvonat							
Nagyvárad-Vásártér	érk.	7.20	9.31	11.42	2.08	4.37	6.28	8.54	
V.-Velence	érk.	7.34	9.47	11.58	2.24	4.53	6.44	9.10	
Rontó	érk.	8.02	10.14	—	2.93	5.09	7.11	9.29	
Püspökfürdő	érk.	8.07	10.19	—	2.44	5.14	7.14	9.34	
Féliczfürdő	érk.	8.24	10.37	—	2.58	5.31	7.18	9.51	

Féliczfürdő-Püspökfürdő-Nagyvárad.

		Személyvonat							
Féliczfürdő	ind.	8.30	10.42	—	3.—	5.34	7.20	9.53	
Rontó	>	8.37	10.49	—	3.05	5.41	7.25	10.00	
Püsp. fürdő	ind.	8.48	11.00	—	3.11	5.51	7.31	—	
V.-Velence	érk.	9.04	11.16	—	3.27	6.07	7.47	10.12	
Nagyvárad-Vásártér	>	9.22	11.34	12.16	3.45	6.24	18.05	10.30	

Az indulási és érkezési adatok közép-európai időre vonatkoznak. Az esteli 6 órától reggeli 5.5 perczig terjedő idő fekete számokkal van jelölve.

TAJEKOZTATO.

Régészeti és történelmi muzeum (Schlauch-park) nyitva mind a vásár- és ünnepnap d. e. 10 órától fél 1-ig és d. u. 3—5-ig 10 krért. Kedden és csütörtökön d. u. 3—6 óráig 20 krért. Más időben 50 kr.

* **Ünnepélyes első áldozás Debreczenben.** Ritka szép ünnepe volt a debreczeni róm. kath. hitközségnek az elmúlt vasárnap. A fiú- és leányiskolák 220 növendéke ugyanis e napon lépett először az Ur oltárához, hogy magához vegye az élet kenyerét. A kis lelkes serg Dr. *Wolafka* Nádor v. püspök kezébe tette le a keresztségi fogadalom megújítását, a ki ez alkalomból üdvös oktatást adott a szülőknek és a gyermekeknek. Az ünnepség végével pedig az Ur asztalától a maga asztalához vezette őket, s ott hozzátartozóik jelenlétében együtt reggelizett velük. Hogy ez a nap feledhetetlen legyen egész életükben, kaptak a gyermekek szép emlékképeket. Aldják is érte az apostoli lelkű főpapot.

* **Egy kis visszaemlékezés.** Azon alkalomból, hogy a nagyvárad-i m. kir. honvéd hadapródiskola általános tiszelt parancsnokát: *Mayor* Miklóst ő Felsőge alezredessé nevezte ki, eszünkbe jut ennek a derék katonának egyik olyan ténykedése, mely már fiatal hadnagy korában is arra vallott, hogy kiváló szerepre van hivatva. 1881-ben történt, épen márczius 15-én. Berettyó-Ujfalut és környékét óriási árvíz veszélyeztette. A város és vidékének lakossága a legnagyobb erőmegfeszítéssel sem volt képes a bős elemet megfékezni. Váradról a mentőcsapat *Rátkay* József vezetése alatt is kivonult s önfeláldozással fáradtak a derék mentők a veszély elhárításán. Végre a katonaság segítségét is igénybe vették. Váradról az 51-ik gyalogezred egy utász-szakasza vonult ki egy ifju hadnagy vezetése alatt, ki tapintatos, figyelmes és gyors eljárásával rendkívüli szolgálatot tett a veszélyeztetett város lakosságának.

A nagyvárad-i lapok a legteljesebb elismerés hangján emlékeztek meg az ifju hadnagyról, ki nem volt más, mint *Mayor* Miklós alezredes. Idézzük a »Bihari Lapok« reá vonatkozó sorait: »Mindnyájunk elismerését viszi különösen magával az eltávozó katonák parancsnoka: *Mayor* Miklós hadnagy ur, a ki katonáival együtt a legnagyobb készséggel közreműködött mindenütt, a hol annak szükségét látta. E férfi nemcsak katoná, hanem egyike a leghumánusabb érzelmű, nemesen művelt embereknek. Ha minden katonatiszt ilyen ember, büszkék lehetünk hadseregünk tisztjeire. Ugy a vészbizottság, mint a város is küldöttségileg fejezte ki a derék hadnagynak mély köszönetét.« Az ifju hadnagy tehát fényesen bevált; mert nemcsak a magas katonai körök kitüntetett kedveltje, hanem a polgárság is őszintén tiszteli kiváló katonai, emberi és hazafini erényei folytán.

* **Az utcák seprése.** Rendkívüli sok bosszúságot és kellemetlenséget okoz a közönségnek az a mucsai állapot, hogy az utcákat egész nap derűre-borura seprik s a szemetet a járókelő közönség szemé közé csapják. Mint értesülünk, a polgármester utasította a rendőrséget, hogy tekintettel a beállott nyári időre, az utcák seprését éjjel eszközöltesse.

* **Az új hadosztályparancsnok bemutatkozása.** Nemes *Steinberg* Móricz altábornagy, a nagyvárad-i 17-ik hadosztály új parancsnoka tegnap mutatkozott be a nagyvárad-i helyőrség tisztikarának a tisztikaszinóban. A tisztikar tagjai teljes számban díszben várták az új parancsnokot. Megérkeztek *Karg* báró ezredes fogadta, majd bemutatkozott az egész tisztikar. Adiszebéd az új parancsnok és a május 1-én előléptetett tisztek tiszteletére vasárnap délben lesz a tisztikar étkezdében.

* **A közönség panasza.** A közönség köréből panaszt kaptunk, hogy igen sok helyen a villamos világítás póznáit az ablakok elé állítják s ezzel elveszik a kilátást. Ezen könnyen lehetne segíteni egy kis jóakarattal. Ahol ablakok vannak, néhány centiméternyivel kellene jobbra vagy balra a földbe ásni a póznát. A másik panasz odairányul, hogy Körözütczán az új városház építésénél a gyalogjáró fölött nagyon alacsonyan van elhelyezve egy kiálló gerenda, amiből könnyen baj támadhat. Egy kis jóakarattal ezen is könnyen segíthetne.

* **Új iparvasut Biharmegyében.** Megemlékeztünk már arról, hogy a biharmegyei Szudrics község határában Willgerodt Agoston magdeburgi lakos óriási öszeggel nagyszabású vegyigárat létesít. Szudrics községtől a gyártelepig iparvasutat készített a vállalkozó s erre a miniszter az építési engedélyt megadta, a közgazgatási bejárásról felvett jegyzőkönyv alapján.

* **Várad-Váralján és Várad-Velenczén** jókora terület levegőjét megrontja az u. n. Bűdös-árok, amelytől már régen szeretne a környék lakossága megszabadulni. *Köszeghy* József városi főmérnök vette kezébe most ezt az ügyet. Előterjesztést tett a tanácshoz, hogy a Bűdös-árok jelen helyzetében tarthatatlan. A rendezés fel van véve a csatornázási tervzetbe. Ezt ne várja be a város, hanem már most készíttesse el a város ennek az ároknak a csatornázását. A költség 25900 koronára rug, amelyet kölcsön útján fedeznének, a kövevetvám alap terhére.

* **Agyoncsapta a fatörzs.** Szegény Moza György herzei lakos a Kis-Kóh községhez tartozó »Apafaguly« című erdőrezsben irtotta az óriási fákat több társával. Egy fatörzs oly szerencsétlenül dőlt ki, hogy az ága agyoncsapta Moza Györgyöt. A hivatalos vizsgálat megállapította, hogy saját vigyázatlansága okozta szerencsétlenségét.

* **Athelyezés.** A pénzügyminiszter *Bereghy* László kataszteri tisztviselőt Trencsénből Nagyváradra helyezte át.

* **Rend az éjszakában.** Az illatban dobzó májusi éjszakák duhajtságot szítanak a szegény proletár emberben is, a kiből aztán bárdolatlan durvasággal tör ki a csapongó mámor, csattogó kurjantásokkal verve föl az utca csendjét. Nem égből kiáltó vétek, de hiába! — rendnek kell lenni — s ilyenkor közbe lép a rend szunyókáló őre s élénk taglejtésekkel szokta magyarázni az okvetetlenkedő szürke alakoknak, hogy senki sem kíváncsi az ő baritonjukra. Ez a nézeteltérés aztán kölcsönös magyarázgatásokra ad alkalmat, a mi aztán rendesen csattanósan végződik s hatóság elleni erőszak czimén folytatódik a bíróság előtt. — Ez a sablonos történet ismétlődött meg tegnapelőtt este 10 órakor a Bémer-téren, majd meg a Kert-utca szegletén. *Szomody* Ferdinánd kőmives legény került összeütközésbe a rendőrszömmel, amiért aztán hatóság elleni erőszak czimén büntügyi eljárást indítottak ellene.

* **Rongálják a villamos vezetékét.** A *Ganz* és társa cég helyi vezetősége panaszfeljelentést tett, hogy a villamos vezeték oszlopok porcellán szigetelőit iskolás gyermekek, főleg a Külvároson és Réten leverik. Eddig 670 drb ilyen szigetelő pusztult el. A rendőrség már több szülő ellen folyamatba tette a megtorlási eljárást; mindamelllett a szülőket és kivált az elemi iskolák tanítóit ez uton is figyelmezteti, hogy a gondjaikban levő gyermekeket eme pusztító kedvteléstől szigoruan tiltásák el.

* **Perselyratló.** Tegnap délelőtt a Kapuczinus-utca végénél levő orth. izr. imaházat a templomszolga be akarta zárni. E közben egy alakot vett észre benne, ki a persely lakatját akarta éppen leverni. A tetten ért jómádár futásban keresett menedéket. A hajsa a Peczehidon, a Falkfürdő kertjén és a fazekas udvaron át tartott, míg végre nagy nehezen lefűltek a tolvajt. A rendőrségen kiderült, hogy *Klein* Sámuel az illető, egyébként szilágysomlyai 21 éves foglalkozás nélküli alak, akit több hasonló perselyfeltörés gyanuja terhel. Egyelőre lezárattott.

* **Csendőrség a fürdőkben.** A közeli Püspök- és Féliczfürdőkben már minden készen van a nyári fürdő szezonra. A vendégek is lassan szállingóznak ki a szép, tavaszi pompában diszljó helyekre. A meleg, verőfényes időben vasárnap mindkét fürdőbe sokan rándultak ki. A hivatalos megnyitást a napokban tartják meg. Ma, május hó 5-én a csendőrküldönitmények is kivonulnak a fürdőkbe nyári szolgálatra. A csendőrszárnyparancsnokság értesítette Biharvármegyét a csendőrküldönitmények felállításáról.

* **Elektrotechnikai tanfolyam** Nagyváradon. A kereskedelmi miniszter által nagyvárad szakkiparosok részére engedélyezett elektrotechnikai tanfolyam a jövő héttől ér véget. A tanfolyam hallgatói, összesen 51-en, va árnapi megtekintették a város vízvezetési telepén levő villamos művet, amely a színház részére szolgáltatja a villamos áramot. Teljes működésben bemutatja Tóth Béla főgépész az összes gépeket, a kezelést. A telep megtekintése után a tanfolyam hallgatói Karger Sándor vendéglőjében villásreggelit rendeztek Mezey Bertalan tanár, a tanfolyam vezetője tiszteletére. Mint halljuk, a tanfolyam hallgatói szövetkezetet létesítenek magánvezeték szerelésére s egy teljesen képzett művezetőt fognak alkalmazni a vállalat élére. Életravaló, okos goneolat óhajtjuk, hogy sikere legyen.

* **Magyar név.** Goldstein József és gyermekei: Erzsébet, Mária, Sándor, Katalin Jánosdán vezetékneveket belügyminiszteri engedéllyel Gondára változtatták.

* **Ülések a városházán.** Ma, kedden délután 4 órakor a pénzügyi szakbizottság, pénteken, május 8-án délután 3 órakor pedig a vármellenőző bizottság ülést tart.

* **Találtatott egy sárgabőr pénzszerszény** iratokkal, egy rézkarkötő üvegekkel és egy karikán nyolcz kulcs. Atvehetők a rendőrség 4-ik számú szobájában.

* **Jó tanács.** Mindazoknak, kik pázsitot akarnak létesíteni, ajánljuk, hogy szerezzék be Mauthner Ödön csász. és kir. udvari magkereskedéséből Budapesten a »Sétateri« vagy a »Margitszigeti« fűmagkeveréket. Ezeket már 29 éve szállítja Mauthner Budapest és a Margitsziget oly bámulatra méltó és gyönyörű sétaterei részére. 158.

* Tisztelettel hívjuk fel az olvasó közönség szives figyelmét Mezey Dezső mulakatos és toronyórák lapunk mai számában közölt hirdetésére.

SZÍNHÁZ.

HETI MŰSOR.

Kedd: Henschel fuvaros.

Bob herczeg.

Na, végre színre kerül a várva-várt színházi szenzáció, melyet Fedák Zsazsa kétszer is jubileumhoz juttatott. A poetikus szöveg dalaiból itt adjuk Annie dalát, amely így zengedez:

Volt egyszer egy kis kurta szoknya
Es abban egy király leánya,
Szerette őt egy hős királyfi
Kinek lyukas volt a topánja.
Szép volt a kis király kisasszony,
De nem volt neki több szoknyája
Es mégis, mégis a királyfi,
Szívénél ő volt a király.
Oh mért, hogy egy kis kurta szoknyát
Meg egy lynkas topánt ma nap,
Egymást akárhogy is szeressék
Nem esket össze már a pap.

A nóta vége, mindig oly bus,
A pénzes zsák aranynyal telve,
Elvitte a király kisasszonyt,
Hiába lázadt fel szerelme,
Lesz neki majd hintója pompás,
Ragyogni fog szép köntösében,
De hogyha oly lyukas topánt lát,
Elfojtja majd a könyét szépen,
Oh, mért, hogy egy kis kurta szoknyát
Meg egy lyukas topánt manap,
Egymást akárhogy is szeressék,
Nem esket össze már a pap.

A másik dal szól a gárdáról, mely nem adja meg magát s mely a következő:

Magasra tartom büszke kardom,
Remegjen tőle a világ,
Dicső csatákban kopjon éle.
Gyönyör legyen harczolni véle.
Pusztuljon el, kire levág,
Harez mezején, hol hull a vér,
Ott a dicsőség, a babér,
A gárda, a gárda
Villamsebesen tör az ellenen át,
A gárda, a gárda,
Meghal, de megadni nem adja meg magát.

Van aztán még egy halom nóta a Bob herczegben.

Henschel fuvaros. Jelentős estéje lesz ma, kedden a Szigligeti-színháznak. Hauptman Gerhardt Henschel fuvarosa kerül színre. A szenzációs repriz iránt nagy az érdeklődés.

Szigligeti-Színház.

Folyószám 223.

Pótbérlet 11 sz.

Ma kedden, 1903. május 5-én:

Henschel fuvaros.

Dráma.

SZEMÉLYEK:

Henschel, fuvaros — — —	Keszler Ede
Henschelné — — —	E. Kovács Mariska
Seha Hanne (később Henschelné)	K. Kápolnay Juliska
Berta — — —	Anatly Margit
Valter, lókereskedő — — —	Szarvasi Sándor
Siebenhaar — — —	Bognár J.
Wermelskirsh — — —	Krasznay Andor
Wermelskirchné — — —	Benkő Jolán
Wermelskirch Franziska — — —	Berlányi Vanda
Haulfe — — —	Szathmáry Arpád
Gyuri, pinézér — — —	Szöke Sándor
Fabig — — —	Béreczi Gyula

HELYARAK: Nagypáholy 7 frt. földszinti és első emeleti páholy 6 frt. Másodemeleti páholy 4 forint. Szölye 1 frt 50 kr. Körszék 1 frt 20 kr., Tamlászkék, 1 frt. Erkélyülés 1-ső sor 60 kr., közép 2-ik sor 50 kr. Erkélyülés oldal 2-ik sor 40 kr. II. emeleti zártzék 80 kr. Földszinti állóhely 50 kr., Diák és katonajegy a földszintre 30 kr. Karzati állóhely 20 kr. Egy szinlap 10 kr.

A holnapi előadásra jegyek már d. u. 3 órától előre válthatók.

Jegyek előre válthatók színház jobb oldalán, a bérházzal szemben, d. e. 10-től 12 óráig, d. u. 3-tól 5-ig. Esti pénztárnyitás 7 órakor

Kezdeté fél 8 órakor, vége 10 órakor.

Holnap szerdán, május 6-án:

Bob herczeg.

Operette.

TANUGY.

Az óvó- és tankötelesek összeírása.

A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter által 1902. évi november 25-én 4120/eln. sz. a. kiadott utasítás a helyi viszonyokhoz nem mindenben nyujtván kellő felvilágosítást, a nagyvárad összeíró bizottság nevében Számborovszky Rezső, mint az összeíró bizottság jegyzője összeállítván a kérdőpontokat, azokra a központi statisztikai hivatal igazgatójától a következő választ kapta:

1. A táp- és nevelő-intézetekben, valamint a honvéd hadapródiskolában levő tanköteles koru gyermekek szülőjük, vagy egyéb gondviselőjük lakóhelyén veendő fel az összeírásba, még akkor is, ha csak fél díjat fizetnek.

2. A gyermek születési ideje irható rövidítve is: pl. 1902. II. 8.

3. A 15 évnél idősebb műkedvelő varróleányokat nem kell az összeírásba felvenni, csak a szegődötteket, vagyis azokat, akiknek tanoncz szerződésük van.

4. A csak napszámra alkalmazott és még nem szegődött gyermekeket nem a munkaadónál, hanem a szülőknél vagy egyéb gondviselőknél kell összeírni.

5. Azok a tanonczok, akik szeptember hé 1-ig felszabadulnak, ha addig 15. évüket betöltik, az összeírásba nem veendőek fel.

6. Az óvókötelek gyermek, aki 12 évet meghalott leányra van bízva, feltétlenül gondozottnak tekintendő.

7. Ha a gyermeket más tartja el, mint a szülők (pl. a nagyszülők vagy más rokon) a gyermek az eltartónál irandó össze, ha nincs is törvényesen örökbe fogadva.

8. A lelenccgyermek, akár a város vagy az állam, akár anyjuk fizeti a tartásdíjat, mindenkor gondviselőjüknél irandók össze.

9. A kintornás fiúk, ha a kintornatulajdonosnál laknak, ott veendőek fel az összeírásba.

10. Az árvaházakban lakó tanköteles koru gyermekek, tekintet nélkül még életben levő egyik szülőjük lakóhelyére, az összeírásba valamennyien felveendőek, minthogy az árvaházi gyermekek iskoláztatásáért nem szülőjük, hanem az intézet igazgatósága felelős.

Ezen adatok az ideai összeíráshoz is jól felhasználhatók, mivel a járvány miatt az összeírás május hónapra lett halasztva.

NYILTTER.

Olcsó ezüst-bevásárlás!!

118

A m. kir. fémjelző hivatal által fémjelzett 13 próbás ezüst evőkészletek 5¹/₂ gyertyatartók és girandolok 6¹/₂ krajczár grammja

DEUTSCH SIMON

ékszerésznél

Nagyvárad, Bémer-tér.

EGYESÜLETEK.

A katolikus kör választmányi ülése.

A katolikus kör választmánya holnap, szerdán d. u. fél hatkor tartja havi rendes ülését a kör könyvtári helyiségében.

A Népinevelési Egylet választmányi gyűlése.

A Népinevelési Egylet választmánya szombaton délután 5 órakor a biharmegyei tanszermuzeumban Sipos Orbán alelnök vezetés alatt gyűlést tartott.

Jelen voltak: Sipos Orbán, Réz Mihály, Gábel Jakab, Békési János és Bodnár János.

Sipos Orbán alelnök előadja, hogy választmányi gyűlést azért nem hívott oly régóta, össze, mert a miniszter egyik mult évben kelt rendeletében felhívta az érdekeltek figyelmét, hogy tanszersegélyt nem csupán államiskolák, de felekezeti iskolák nyerhetnek, ha azt az illető iskolafentartók kérik. Így aztán több mint 140 felekezeti iskola folyamodott tanszersegélyért s a népinevelési egylet, mely mult évi költségvetésében e czimen nagyobb összeget vett fel, beakarta várni e kérvények elintézését. De mivel az említett kérvényeket a minisztériumban összetorlódott sok munka miatt még most sem intézték el, a várakozás most már nem indokolt s így a mult évben felvett összeget majd ez évre irányozzák elő. A választmány az elnök előterjesztését jóváhagyó tudomásul vette.

Beóthy Andor és Szunyogh Péter emlékezete. Az elnök szép szavakban emlékezik meg Beóthy Andor és Szunyogh Péter érdemeiről

s indítványozza tegyen a választmány javaslatot a két elhunyt elnök emlékének megörökítése iránt s határozza el a közgyűlés, hogy halálának lerovásául emléktűket jegyzőkönyvében megörökíti, arcképeiket az egyesület hivatalos helyisége számára megfesteti és nevékre 1000—1000 (egyezer) koronás alapítványt tesz 10 évi törlesztéses részletekben, — olyformán, hogy ez alapítványok kamatát évente kint a magyar nyelv sikeres tanítása körül érdemeket szerzett biharvármegyei tanító kapja.

A *számvizsgálókat* a számadások megvizsgálására utasították.

A közgyűlést június hó 1-ének d. e. 11 órájára tűzték ki, melyen egyúttal tisztújítás is lesz.

Mint értesülünk, az egylet élére a vármegye új alispánját: *Miskolczy* Ferenczet öhajlják az egylet vezérférfiai elnökek megnyerni.

Igazságszolgáltatás.

Halálos ítélet. A mitroviczai törvényszék *Dmitar Janovics* sintért, aki segédjét, *Jovanovics Dusant* megölte, kötélt általi halálra ítélte. Az elítélt, egy 25 éves cigány, áldozatának a fejét egy fejszével a szó soros értelmében felégyeltte. Az elítélt belenyugodott a halálos ítéletbe.

TAVIRATOK.

Nász az uralkodóházban.

Bécs, május 4. *Mária Anna* főhercegnőnek *Illés bourbon* pármái herceggel e hó 25-én leendő egybekelése alkalmából május 23-án délben lesz a renunziáció és este estély lesz az udvarnál, 24-én este 6 órakor pedig a király családi ebédet ad. (M. T. I.)

A képviselőházból.

Budapest, máj. 4. (Saj. tud. táv.) Szünet után *Sebess Dénes* és *Reich Aladár* szólott még, s mindketten a *Polónyi* indítványához csatlakoztak.

Lujza toscánai nagyhercegnő állapota.

Budapest, május 4. (Saját tud. táv.) Lujza hercegnő lebetegedését ez éjjelre várják. A hercegnő mellett csupán régi szülésznője van.

Az önálló hadseregért.

Makó, május 4. (Saját tud. táv.) Csongrád vármegye mai közgyűlésén elhatározták, hogy felírják a képviselőházhoz az *önálló* magyar hadsereg érdekében.

Vilmos császár római utja.

Róma, május 4. Az Argentina-színházban tegnap diszeldadás volt Vilmos császár tiszteletére. A színházhoz vezető uton Vilmos császár, a királyi pár és a hercegek szives ovációk tárgya voltak. A felségek 10 óra után érkeztek a színházba és az előcsarnokban *Colonna* herceg polgármester üdvözölte őket. *Midón* a fejedelmi személyek megjelentek az udvari páholyban, a közönség felállott és ovációkban részesítette a felségeket. A zenekar a német és azután az olasz himnuszot játszotta. Tizenkét óra után a fejedelmi személyek a nézők nagy ovációi közt távoztak a színházból és visszatértek a *Quirinálba*, miközben az ut-

czákon egybegyűlt néptömeg élénken üdvözölte őket. (M. T. I.)

A pécsi botrány.

Pécs, május 4. (Saj. tud. táv.) A pécsi hadapródiskola köréből kiszivárgott a hír, hogy felsőbb intézkedésre az ismert *Gotterhalte* incidens szereplőit nem léptetik elő hadnagyokká.

Macedónia.

Páris, május 4. A Havas-ügynökség jelentti Athénből: Larisszában körülbelül 30 embert elfogtak, akik éppen a határon készültek átkelni, hogy bolgár bandákhoz csatlakozzanak. A görög kormány felhívta a porta figyelmét azokra az erőszakoskodásokra, amelyeknek a macedóniai görögök a bolgárok részéről ki vannak téve. (M. T. I.)

Forrongó Balkán.

Budapest, máj. 4. (Saját tud. táv.) Szalonikiból távirják, hogy a zavargások egyre nagyobb arányokat öltenek. A kormány az összes vonatokat és postaszállítmányt ellenőrzi.

Bécs, május 4. (Saj. tud. távir.) A Szalonikiba koncentrált osztrák-magyar hajórajt megerősítik.

Rablók garázdálkodása.

Madrid, május 4. *Tangeri* távirat szerint a rablók garázdálkodása egyre tart. Tegnap elraboltak egy egész marhacordát, a melyet *Beninzam Kabil* városba akartak hajtani és kifosztották *Seguipia* beduin falut.

Statárium.

Körös, május 4. (Saj. tud. távirata.) A városi hatóság elleni tüntetések annyira fajultak, hogy elkerülhetlenné vált a statárium kihirdetése, hogy utját vágassák a teljes anarchiának.

Exodus.

Tanger, máj. 4. A *Herakles* angol gőzös Artillából ideérkezett és 250 izraelitát hozott. Ezek elhagyták a lőszerek és élelmiszerek híján szűkölködő várost, miután *Raissuli* bandavezérnek 10,000 frank sarcot fizettek amaz ígéret ellenében, hogy nem támadja meg a várost. Artillát rendes katonaság tartja megszállva. (M. T. I.)

000 REGÉNY CSARNOK. 000
000

Tüzzel-vassal.

Irtá: *Sienkiewicz Henrik.*

251

— A halálom órájáig nem fáradok belő, hogy naponta százszor is elmondjam: csodálatosak az égnek az ő rendelései! Látod *Helena*, kiszabadított téged a jó Isten, s most vígan lakmározunk a *Burlaj* körömfaladékaiból, s nagyokat iszunk az ellenségeink borából!

Elég jó bor! A magyar bor ugyan tize-sebb és nem olyan hordószagu, de azért az utra ez is megjárja.

Helena a fejét rázva, így szólt:

— Csak azt csodálom, hogy *Horpyna* nem gyanakodott és nyomban kiadott engem néktek, teljesen a jószántából, önként!

Sagloba Wolodyjovskira tekintett, aki viszont *Rzendzian* felé hunyorgatott.

— Tudod, *kincsecském*, a dolog nem esett

meg olyan simán, amint azt tegondolod. Minek is tagadnók, hiszen nem szegény és nem is gyalázat, mi bizony megöltük *Horpynát* meg a törpét.

— Megöltétek? kérdezte *Helena* és elborult az arcza.

— Meg! Nem hallottad a lövéseinket?

— Hallottam, de azt hittem, hogy *Cseremisiz* lőtt reátok.

— Dehogysis! Ez a *ficzkó* nyult a pisztolyhoz és egy lövéssel a másvilágra küldte *Horpynát*. Aligha az ördöggel nem áll czimborságban, de hát voltaképpen nem is tehetett mást, mert az az átkozott boszorkány mindenáron velünk akart jönni. Talán megorrontotta a turpisságunkat! Persze nem vihettük magunkkal, hiszen mindjárt kitudja volna, hogy nem *Kijewbe* igyekezünk! Meg kellett tehát ölnünk a lányt! Vele *Rzendzian* végzett, én *Cseremisiz* öltem meg. Olyan ronda szörnyeteg volt ez a *ficzkó*, hogy az Isten bizonyára nem rójja föl bűnömül, amiért kissé korábban küldöttem őt a másvilágra!

Azt hiszem, hogy rutság dolgában még az ördögök között is ő lesz a győztes! Mielőtt utrakeltünk, előrelövogoltam és félrerugdostam a hullajokat az utból, hogy meg ne rémülj a láttokra. Meg aztán még rossz jelnek is vehető.

Helena félenken szólt:

— Sok halottat láttam már ezekben a rettenetes időkben, atestvéreim utolsó hörgését is hallanom kellett, nem rettentem volna meg tehát a láttukon. De még is jobb volna, ha a vérontást elkerülhetők volna, mert félek, hogy így kihívtuk magunk ellen az *Uriste* haragját!

— Nem is volt ez valami vitézi tett! Az én kezemre ugyan nem fröcscent a vérök! — szólt *kurtán Wolodyjovski*.

— Sohase finnyáskodjál, uram, — felelt *Rzendzian*. Megtettem, mert meg kellett tennem! Ha még valami derék ember esett volna áldozatul, akkor megszánnám, de ezekéru ugyan nem kár! A pokol fattyuja volt mind a kettő, ördög ivadéka, korcs, boszorkány! Miattok ugyan nem fáj a szívem, hanem —

— Nos, *Rzendzian*, miért fáj a szived? — kérdezte aggódva *Helena*.

— Nem is a szívem fáj, hanem a fogam és pedig arra a sok szép drágaságra, *kincsre*, amelyet ott hagytunk, meg se kerestünk, mert a vitéz urak nyomban utnak indultak. *Bohun* csodákat mesélt nekem róla, a helyet is megjelölte, ott a malom mellett, ahová elástá. Szépen megkárosítottak, mondhatom! Arról meg már nem is szölok, hogy Isten ellen való véték volt azt a sok pompás holmit otthagyni a hercegisasszony szobájában!

— *Lelkecském*, ha majd szolgát keresel magadnak, szólj *Sagloba Helenához*, hát ezt a *ficzkót* ugyan ne válaszd! Milyen kapzsi egy lélek! A gazdájához nem igen merészkedik, de rajtakívül még magát az ördögöt is megnyuzná, hogy a bőréből bekecset csináltasson magának.

— Ne félj, *Rzendzian*, nem lesz okod panaszkodni, hogy hálátlan vagyok, — szólt *Helena*.

— Alázatosan köszönöm, szépséges tündérisasszony, — hízelt az apród és alázatosan megcsókolta a leány kezét.

Wolodyjowski ezalatt hallgatagon üldögélt és mogorva arcczal üritgette a poharakat. *Sagloba* végre is megszokallotta, hogy a savanyu arcját nézze és így szólt hozzá:

— Ejnye, *Mihály*, hát megnémultál? Látod *kincsecském*, — hunczutkodott aztán *Helénára* kacsintva, — megjósoltam előre, hogy a szépséged láttára elveszti a derék vitéz a fejét!

(Folyt. köv.)

SZERKESZTOI POSTA.

M. P. O. Gyoma.) Örömmel vettük a tárczákat s még nagyobb örömmel várjuk, a mikor személyesen is üdvözölhetjük körünkben. Viszontlátásig.

KÖZGAZDASÁG.

Határidők.

Budapest, május 4.	
Buza októberre	7.86
Buza áprilisra	7.88
Tengeri	6.26
Rozs okt.	6.80
Zab ápr.	5.90
Káposzta, repce, aug.	11.90

Értéktőzsde.

Budapest, május 4.	
Osztrák hitel	688.50
Magyar hitel	749.50
Allamvasut	694.—
Rimamurányi	488.—
Magyar jelzálog	535.25
Salgótarjáni	—
Wagon-kölcsön	—

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1902. május 4-én.

Magyar aranyjárdék 4%	121.25
Magyar koronajárdék	92.50
Magyar vasuti kölcsön aranyban 4 ¹ / ₂	—
Magyar vasuti kölcsön ezüstben 2 ¹ / ₂	—
Magyar keleti vasuti államkötvény 1876-ból	—
Magyar földterhermentesítési kötvény 4%	99.50
Halméresi jog megváltási kötvény	—
Horváth szlavonföldterhermentesítési kötvény	99.50
Magyar nyeresémsorsjegyek-kölcsön	203.—
Tiszaszabályozás és szegedi sorsjegyek-kölcsön	158.—
Osztrák járadék papírban	100.50
Osztrák járadék papírban	100.50
Osztrák járadék aranyban	121.50
Osztrák korona járadék	101.—
Osztrák államsorsjegyek	154.—
Osztrák magyar bank részvény	16.01
Magyar hitelbankrészvény	725.25
Osztrák hitelintézet részvény	687.25
Párisi vista	95.30
29 frankos arany (Napoleon'dor)	19.05
Németbirodalmi márka	116.92
Londoni vista	239.70
20 márkás arany	23.40

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Csődtömegeladás.

Közhirre teszem, hogy az *Erber Imre* csődtömegébe leltározott és a leltárban 1—349. tétel alatt fölvevett, 40.230 kor. 80 fill. beszerzési és 31733 kor. 06 fill. becsértékű, legnagyobb részben végekben levő kézmű- és vászonárúk, nemkülönben az üzleti berendezésből álló csődvagyon zárt ajánlat útján el lesz adva.

Az ajánlatok f. évi május 23-ik napján déli 12 óráig Dr. Sonnenfeld Zsigmond nagyváradai ügyvédnél, mint a csődválasztmány elnökénél beadandók és minden ajánlathoz 3000 korona bánatpénz csatolandó. Az ajánlatok 1 korona értékű bélyeggel látandók el. Elkésett, vagy bánatpénz nélkül beadott ajánlat figyelembe nem vehető.

Az áruk minősége és mennyiségeért a csőd képviselője szavatosságot nem vállal. Az ajánlat az ajánlattevőt föltétlenül kötelezi, de a csődválasztmány annak elfogadásához kötve nincs.

Az ajánlattevő, ha ajánlata elfogadva lesz, a vételért az értesítéstől számított három nap alatt kezimhez a vételi illetékekkel együtt készpénzben kifizetni köteles.

A csődleltár és az áruaktár hétköznapokon d. u. 3—5 óra közt közbenjöttömmel megtekinthető.

Nagyvárad, 1903-ik évi május hó 3-ikán.

Dr. Mihely Lajos,
csődtömeggondnok.

Első nagyváradai gyári festékraktár!

Telefon 441.

Telefon 441.

GALLOVITS J.

NAGYVÁRAD, Nagy-Teleky-utca 532. sz.,

saját ház.

Legolcsóbb festékáru bevásárlási forrás.

Ajánl

száraz és olajbatört festékeket,

firnisz, butor és koci-lackot.

Bronzok, szobafestő és mázoló ecsetek és meszelők

nagy raktára.

272

Különösen nagy raktár szoba-padló lackokban.

A legújabb találmányu **LINOLEUM padló-fénymázt** van szerencsém a m. t. közönség b. figyelmébe ajánlani, mely igen gyors száradásánál, fényességénél és tartósságánál fogva minden más padló-lackot fölülmul.

Kizárólagos kosárüzlet!

A közelgő tavaszra megérkeztek nagy mennyiségben különböző alaku kerti székek, kerti garnitúrák, utazó kosarak és mindenféle kosáraruk, melyeket eredeti gyári árakban árusítok.

Nagy választék **GYERMEKKOCSIKBAN**, különböző **házi butorokban** és alkalmas ajándéktárgyakban. **Olcsó, szabott árak!**

Szíves pártfogást kér

OPPENHEIM F. VILMOS

KOSÁRÁRU KERESKEDESE

NAGYVÁRAD, Fő-utca. (Barts-ház.)

Első nagyváradai zálogház.

NAGYVÁRAD, KOSSUTH-UTCZA 6. szám.

Pénzkölcsön 8⁰/₀-ra.Értékpapírokra és sorsjegyekre 8⁰/₀-ra a legmagasabb előleget ad.

Már zálogban levő sorsjegyeket, vagy értékpapírokat olcsóbb kamatra, magasabb kölcsönt adunk és kívánatra napi árfolyamban azokat meg is vesszük.

Mindenemű ékszerekre, ipari és árucikkekre a legkisebb összegtől a legmagasabbig legszolidabb feltételek mellett nyújt kölcsönt.

Visszafizetéseket a legkisebb részlettörlesztések mellett elfogadunk; ugyisintén vidéki megbízásokat is elfogadunk s azokat pontosan elintézzük.

Értékpapírok, sorsjegyek és ékszerek nagy tételeinél a legmesszebb menő kedvezmény biztosított.

Mindenemű ékszerek, arany láncok, arany órák, (különlegességek) gyűrtük s az ékszer szakba vágó mindenféle czikkek **legolcsóbb** bevásárlási forrása.

Diszkrét kölcsön ügyletek elintézésére a kapu alatti külön bejáratnál külön terem áll rendelkezésre.

273.

Tisztelettel:

ELSŐ NAGYVÁRADAI ZÁLOGHÁZ TULAJDONOSA:

KLEIN M. és FIA,

Nagyvárad, Kossuth-utca 6. szám.

Legolcsóbb zálogház Nagyváradon.

Legolcsóbb zálogház Nagyváradon.

Pártoljuk a helyi ipart!

Nagyvárad iparosaihoz és polgáraihoz!

Tisztelt iparos- és polgártársaim! Nagyváradon tetemes költséggel ujjaalakítottam a már pusztulásnak indult **sörgyárat**. Felszereltem azt a mai kor igényeinek megfelelően. — Abban a helyzetben vagyok, hogy egy minden tekintetben megfelelő, **kellemes ízű, zamatos, erős és a legtöbb táperővel bíró**

sört

hozhatok forgalomba.

A gyár üzembe vételénél Nagyvárad iparosai és polgáraihoz helyeztem bizalmam. Ők tudják első sorban megítélni, hogy mit tesz az, ha egy olyan közszükségletet fedező cikkről, mint a sör, évenként több mint egy millió korona vándorol idegen városokba, de a mi még ennél is rosszabb, idegen országokba! Kötelességem felemlíteni, hogy a Nagyváradon elfogyasztott több mint **egy millió korona** sör értékének felénél több iparcikkék készítésére, beszerzésére és munkadíjak kifizetésére lesz fordítva. Tehát minden pohár idegenből származó sör elfogyasztása által saját iparunkat és munkásainkat károsítjuk meg indokolatlanul!

Sokat várok önöktől tisztelt iparos és polgártársaim! Saját érdekeiket mozdítják elő, ha mindentől és minden alkalommal

NAGYVÁRADI SÖRT

jognak kérni. Palackjaim a gyár eredeti czimkéjével vannak ellátva. A sör pedig oly jó, hogy egyszerű megízeles elég arra, hogy állításon igaz voltáról bárkit is meggyőzzön.

Szíves pártfogást kér

A Nagyvárad Sörfőzde és Jéggyár.

Telefonszám: 439.

SZOBEL ADOLF

női ruha és confection készítői műterem

Nagyváradon, Fő-utca. (Bartsch-ház).

Ajánlja szakmájába vágó mindenféle ruhák divatos elkészítését, ugymint: **utcai és estői toilettek, angol és francia szabású ruhákat, kosztümöket, Sport-ruhák mindennemű fazonban,**

Vidéki megrendelőktől ruhaderék beküldése kivántatik mérték helyett. 148

Első és legnagyobb órajavító műhely.

ÓRA-, ÉKSZER- és LÁTSZER-ÜZLET!

Nálam már

nem kell reklám,

hisz minden ember jól tudja, hogy a

színház oldala mellett

Kepes Márton

első és legnagyobb órajavító műhelye a legelőnyösebb.

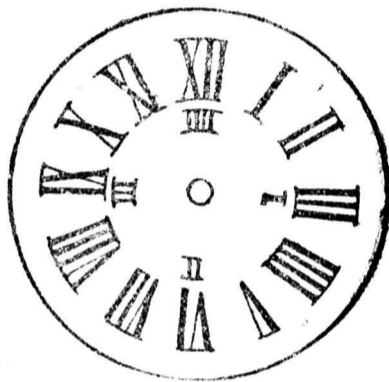
Nálam nem lesz felszámítva sem 5 kr., sem 6 kr., sem 50, sem 40, sem 60 kr., hanem minden órát **kivétel nélkül**

szigorú 1 évi jótállás mellett **csak 90 krajczárért javítok meg.**

A legfinomabb óraüveg 10 kr.

Kérem a helyes címre ügyelni.

Kérem az én műhelyemet nem összehasonlítani más reklám-üzletekkel. 244

Számos kitüntetés!

Számos kitüntetés!

DADAY JÓZSEF utóda

Mezey Dezső

műlakatos és toronyórák

Nagyvárad, Szent János-utca 320. sz.

Van szerencsém a m. t. közönség b. figyelmét felhívni a mai kor igényeinek teljesen megfelelő és a legmodernebbül berendezett

műlakatos és toronyóra műhelyhelyiségemre,

hol több kiállításon kitüntetett szerkezetű **TORONYÓRAIM** vörös fémből készült főkerekekkel s a felhuzást könnyítő, a legzélsebb módon alkalmazható **külön mozgó orsókkal** s a súlyemelő cinkezett vassodronyköteleket tartó vashengerekkel és ingaszabályozó csavarokkal vannak ellátva.

KÉSZTORONYÓRAIMNAK jótállás felelősség mellett felállítását is elvállalom melyek **pontos járásáért** szavatolok.

A n. é. közönség szíves pártfogását kérve, maradtam kiváló tisztelettel

MEZEY DEZSO,
műlakatos és toronyórák.

216

Egy fillérbe

sem kerül meggyőződni, hogy melyek a tavaszi és nyári idény legválogatottabb újdonságai, ha a n. é. hölgyközönség egy pillanatra betekint

EISLER BERTALAN

női divat, rövidáru és kézimunka kereskedésébe
Nagyvárad, Olaszi, Fő-utca.

Dus választékban most érkeztek meg: Excentrik gyermekruhák, kötények, batiszt és selyem fejkötők. Ruha diszek, szalagok, csipkék és himzések. Kézimunkák, himző, kötőselymek és pamutok. Arcz- és menyasszonyi fátyolok. Mindennemű piperecikkek. Női- és gyermek zsebkendők, gallérok, kélzők.

Zacharias keztyűk és minden létező rövidáru cikkek.

Női **NAPERNYŐK** mélyen leszállított árban.

Egy fillérbe sem kerül bizonyosságot szerezni, hogy üzletem a legelőnyösebb beszerzési forrás!

204